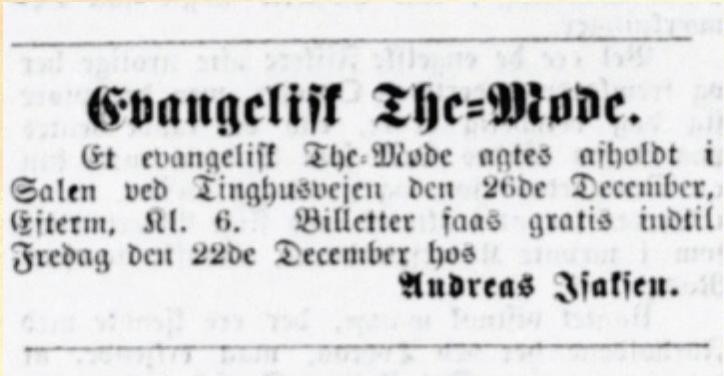

Komandi partur
Greitt verður
frá eini
nýggjari
bygðasøgu

Henda lýsing er frá 1882. Dia hevur verið frammanundan síni tíð, tá ið hann bjóðar til møti við drekkamunni

við uppskoti um samarbeiði millum hann og Sloan, nú fór at tala ímóti hesi 'sektini'.

Søgurnar gingu

Søgusmiðirnir fingið úr at gera. Ræðusøgur og tíðindi gingið um allar oyggjarnar um hesar 'endurðoyparar'. Bygdamaður kom aftur úr Havn til heimbygd sína og segði í djúpasta álvara, at óivað fóru mong fólk í Føroyum at doyggja í framtíðini við at koma sær upp í hesa 'sektina'. Dópurin, tey máttu geva seg undir, fór fram á tann hátt, at tey vórðu hildin undir vatni, til tey sóu Heilaga Andan í vatninum, og at tað eydnaðist bert teim fægstu at síggja okkurt glinsandi, ið slept var niður í vatnið, sum skuldi vera skinið av Andanum!

Onnur ristu kross fyri sær av ótta og harmi og lótu veruliga sorgartár yvir hesar vilstu sálirnar. Uppaftur onnur yrktu tátt og spottaðu.

Dia fekk tátt beinanvegin. Honum, eins og hinum, ið seinni vórðu doypt, varð givið 'dópsnavn', og var tað hunda-navn.

Eitt ørindi ljóðaði:

Heykur, tann hundur
fór triggjar ferð undir
á Eystaruvág -
MacDonald stóð hjá.

Systir Dia, Elspa, varð doypt ein mánað aftan á Dia. Hon varð rópt 'Flora' eftir einari tík, sum tey áttu har í húsinum, stundum varð hon rópt 'geilartíkin' og viðhvørt 'Jomfru Gloria'.

Seinni sama ár giftust Elspa og William G. Sloan. Hetta mundi gera sítt til, at familjan hjá henni kom at verða meira tolyynd móti nýggju rørsluni og fóru á møti í Sloans Sali. Kristin í Geil kundi vera ógvuliga bondskur móti heima-missionini, men tá ið Gamli Sloan doyði í 1914 varð hann róstur til skýggja av honum í Tingakrossi.

Fyrsti hjálparmaður hjá Sloan

Dia gjørdist fyrsti hjálparmaður hjá William Sloan, og serliga var tað í barnaarbeiðinum og sunnudagsskúlanum eftir, tá Sloans salur varð tikið í nýtslu í 1879. Hann kann sigast at vera fyrsti føroyingur, sum varð sunnudagsskúlalærari í 1880. Eisini tók hann ábyrgdina av andaliga virkseminum, tá ið Sloan var burturstaddur. Hann kundi vera burtur í fleiri mánaðir í senn.

Tað var ymiskt, sum undirtøkan var. Sunnudagsskúlin helt heilt uppat eftir rokið um dópina hjá Dia. Men so við og við fór undirtøkan at økjast. Men tað var ógvuliga spakuliga at byrja við. Fyrstu árin vóru tey ógvuliga fá, oftast færri enn 10 og niður til ein. Men í 1886 tykist at bragda, tá eru tey upp til 29. Tá fór aftur at minka og seinni at økjast aftur og í 1888, vóru tey upp til 40 børn í sunnudagsskúlanum.

Hann hevði eisini ta nýhugsan í 1882 at lýsa við "evangeliske The-Møder".

Nýggja Testamenti hjá Dia

Tað vísir seg nú, at tað Nýggja Testamenti, sum Dia fekk

Vinstrumegin frá er Sloans hús, Klubbin og Sloans salur

til sína konfirmatión er til í ættini.

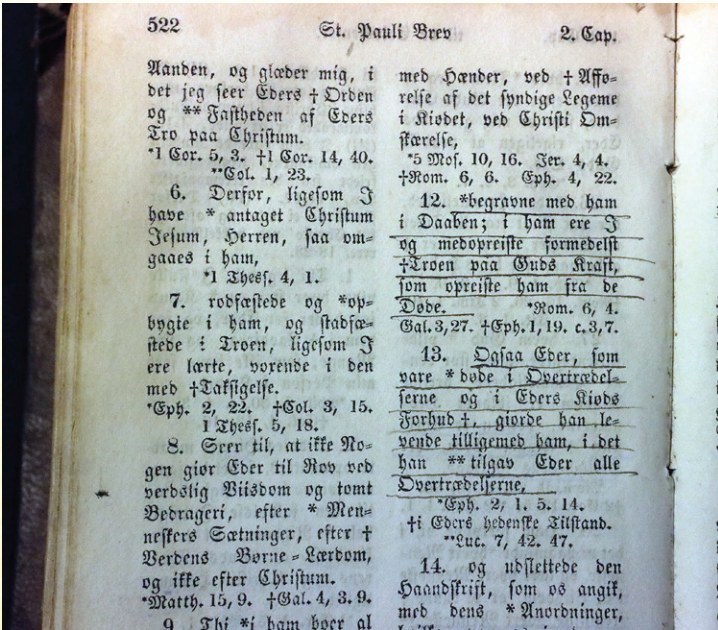
Hetta er ein søguligur gripur. Nýggja Testamentið er latið av próstinum Andreas Djurhuus.

Hann hevur skrivað fremst í bókini, at hon "er til Erindring om din Daabsbekræftelse den 29. april 1865." Henda innskrift er tó dagfest 1. november sama ár. Kanska hava NT-ini ikki verið tøk til sjálva konfirmatiónina.

Ta ferðina vóru 23 dreingir, sum vórðu konfirmeraður. Av teimum var Dia nr. 2 til dugnaskap, og hann fekk eisini karakterin UG.

Dia hevur gjørt nakrar undirstrikingar í sínum Nýggja Testamenti, m.a. um tað, sum stendur skrivað um dóp, so kanska hevur tað verið henda konfirmatiónsgáva, sum var avgerandi fyri hansara stóðu til hendan spurning 15 ár seinni.

Dia bleiv ikki gamal maður. Hann doyði 22. juli 1890, bara 39 ára gamal. Hann fór til gravar tann 25. juli.

Brot úr Nýggja Testamenti, sum Dia fekk frá Andreas Djurhuus, prósti, tá ið hann varð konfirmeraður

Brot úr dagbókini hjá Dia í Geil

Dia skrivaði dagbók árin 1884, 1886, 1887 og 1889. Meginparturin er skrivaður á góðum enskum, annars á donskum. Her eru nøkur brot, sum eisini vísa hansara lyndi.

1884

1. januar verður nógv gjørt burtur úr, serliga við dansi um kvøldið. Eg var sera ósamdur við pápa mín um hesi ting.

Eg kundi síggja hond Harrans vera við mær og hjálpa mær gjøgnum alt. Signað verið navn Harrans, amen.

9/2. Eg vaknaði av, at tað lak so illa í songini, føldi meg ikki væl, var kaldur um ryggin.

8/3. Illveður. Fingið nógv tíðindi fra br. Hans Joensen og Mac Donald, eisini frá trúboðara á Afrika.

20/4. William Sloan og eg brutu breyðið. Elspa, kona William, lá í songini. Hevði átt eina deyðfødða dóttir fáar dagar frammanundan.

27/4 var "komedia" í tinghúsinum. Vit fóru tá út á Doktaragrund at hava útimøti.

1/5. Svøvnur mín var avbrotin, tí svigarinna mín átti eitt deyðfött barn kl. 3 um náttina. (Kona beiggjan, Djóna)

4/5 Sloan og eg vóru á hospitalinum og vitjaðu fólk. Á møtinum um kvøldið var Djóni Isak-sen.

8/5 Havt nógv at gera í dag, postordrar at ordna. Eg havi livað toluligt. Havi havt nógv at gera við skrivning og sending. Damparin kom seinnapartin úr Klaksvík. Eg var móður viðhvørt, men Harrin er altíð betur enn ótti mín.

11/5. Br. Sloan og eg brutu breyðið fyrrapartin. Kl. 7,30 høvdu Sloan og eg møti á Doktoragrund. Fiskimenninir biðaðu eftir damparanum, sum teir skuldu til Íslands við. (Hetta man hava verið til útróður frá landi.)

14/5. Harrin hevur verið góður við meg í dag. Hann hevur hjálpt mær at forgylla bøkur, sum eg stúrði fyri at gera og var við at kasta frá mær. Men Harrin vísti mær, hvussu tað skuldi gerast, so eg kláraði tað at enda.

15/5. Haldi á at forgylla bøkur til Isalinu (systrina) og Knút (skómakarin), nú tey skulu giftast. Veðrið hevur verið vánaligt, stormur og nógv regn.

16/5. Í dag havi eg gjørt arbeiðið liðugt og fingið Traber tað. Hann tykist at vera væl nøgdur. Eg havi havt nógv trupulleikar við hesum bókum, men Harrin hevur hjálpt mær betur, enn eg hevði roknað við og hugsað. Á Harri hjálp míni vantrúgv.

18/5. Vit brutu ikki breyðið dag, á Harri livga meg við anda tínum.

22/5. Systir mín, Isalina, og Knút fóru til Klaksvíkar, nú tey

vórðu gift fyri nøkrum døgum síðani..... Gud er trúfastur.

25/5. Sunnudagur. Hjálp mær at minnast teg. Elspa, systir, og eg brutu ikki breyðið. Lítlí Poul, sonur Elspu, kom so nógv inn til okkum, at hann hindraði okkum. Kanska hava vit ikki borið tað fram fyri Harran, sum vit áttu, einki møti seinnapartin.

29/5. Seinnapartin kendi eg meg ikki so væl, so eg fór ein túr við bátinum. Á veg heim aftur legði eg at einum fiskiskipi úr Grimsby. Eg gav teimum nakrar traktatir og skifti orð við teir. Teir vóru vinarligir, og ein av teimum, sum eg kendi frá fyrr, gav mær tveir toskar.

3/6. Damparin Laura kom sunnanifrá. Við var Godtfred Heinesen. Elspa fekk eitt bræv frá Br. Sloan frá Eskifirði. Tað kom um Leith, kom har við einum norskum báti. Vit vóru glað at hoyra frá honum, at hann hevur tað gott.

21/6. Damparin Roman Ray kom frá Keypmannahavn. Seinnapartin fór Elspa, systir, mín og sonurin Poul til Klaksvíkar at vitja Isalinu og Knút.

5/7 Elspa og Poul komu aftur við Romanray úr Klaksvík.

15/7. Postbáturin Laura kom í dag úr Íslandi. Seinnapartin fara Finsen, amtmaður og familjan við Lauru til Danmarkar, har tey nú skulu búgva. Hann hevur fingið starv sum stiftamtmaður í Ribe. Hann hevur verið í Føroyum í umleið 26 ár. Má Harrin varðveita amtmannin við familju at blíva børn hansara. Tí uttan tað er eingin eydna. Hann, sum hevur sonin, hevur lívið. 1. Johs. 5,12.

9/11. Nú hesin sunnudagur er við at fara, og vit lita aftur at byrjanini, síggi eg, at hond Harrans hevur verið við mær, vart meg og leitt meg í mildleika hóast alt mítt hjálparloysi og mistøk. Eg eri takksamur fyri, at hann hoyrir bønir mínar í dag, sum hann so ofta hevur gjørt fyrr. Nøkur børn komu aftur í sunnudagsskúla, og nøkur tilkomin fólk og børn komu til møti. Harrin gav mær styrki at stíga fram og sáa hitt góða síðið, sum av hansara almátt og megi vil vaksa upp til ásetta tíð, sum hann veit best.

Trina, arbeiðsgentan hjá doktaranum, var eisini á møti saman við mammu, pápa og Djóna.

4/11 1888. Yvir 30 børn komu í sunnudagsskúlan, og tað gekk toluliga fyri seg. Elspa, systir, hjálpti mær við teimum, hon læs fyri teimum á føroyskum og talaði til teirra, og tað tyktist sum at í hvussu er nøkur teirra lurtadu við áhuga.

Um 30 fólk vóru á møti, nøkur fá børn, eg talaði frá Lukas 19, 41-44 og Orðatøkini 1, 22 til endan á kapitlinum.